

שיחת השבוע

ערב שבת-קודש

פרשת אמור

הגיליון השבועי לכל יהודי 905

ט"ז באייר התשס"ד
(7.5.04)

יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד — המרכז ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל' 03-9607588 • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

הגיע הזמן לגלות את הסוד

אם בימים שעברו הייתה רתיעה מלימוד תורת הנסתר הרי בימינו מופצים רעיונותיה בפי-כול, ונסללו דרכים ללימודה בלי כל חשש. לימוד פנימיות התורה הוא כיום צורך הכרחי

ל"ג בעומר משמש נקודת-ציון מרכזית בדרך התגלותה של תורת הנסתר. כיום מופצים מושגי-היסוד של הקבלה בקרב ציבורים רחבים, והמוני בית-ישראל מוצאים בתורה זו מקור אור ודרך-חיים. אולם היו ימים שבהם הייתה תורה זו נסתרת לא רק מעיני המון העם, אלא גם תלמידי-חכמים גדולים לא הכירוה. כשמה כן היא — תורה נסתרת, שידועה רק ליחידי-סגולה.

רבי שמעון בר-יוחאי, מחבר ספר הזוהר, היה הראשון שהחל לגלות במידה רחבה, יחסית לתקופתו, את סודות התורה ואת פנימיות כוונותיה. הוא ריכז סביבו חבורת תלמידים שעסקו בפנימיות התורה והנחילוה לדורות הבאים. כך החלה הקבלה להתפשט אט-אט.

אך עדיין נמשכה המסורת של העברת תורת הנסתר מפה לאוזן ליחידי-סגולה. המפנה החל בימי האר"י ז"ל, שהחל לפרסם ולהפיץ את תורת הקבלה. הוא אף אמר, שבדורות אלה האחרונים "מותר ומצווה לגלות זאת החכמה".

כוח עמידה

ואכן, מאז האר"י ז"ל ניכרת מגמה עקיבה של התפשטות תורת הנסתר בשכבות נרחבות של העם היהודי. בקהילות אשכנז נעשה הדבר בתנופה יתרה על-ידי הבעש"ט ותלמידיו, שהביאו את מעיינות החסידות, פנימיות התורה, למאות-אלפי יהודים. בקהילות ספרד התפשטה הקבלה על-ידי בעל 'אור החיים', שספרו מלא רעיונות מתורת הקבלה.

כשמסכמים את הדברים שנאמרו על הקבלה ושלבי התגלותה עולה תמונה ברורה, שכל שמתקרב יותר לזמן הגאולה, כן מוסיפים סייגים שונים על גילוייה והפצתה. אם בימים שעברו הייתה רתיעה מלימוד תורת הנסתר הרי בימינו מופצים רעיונותיה בפי-כול, ונסללו דרכים ללימודה בלי כל חשש. אנו קרובים ביותר אל הגאולה, והרי בזוהר נאמר, שבספר זה יצאו בני-ישראל מן הגלות ברחמים!

יש חדש

כל הארץ תהלכות

במוצאי שבת וביום ראשון, ל"ג בעומר, יהיו אי"ה בכל עיר ויישוב בארץ תהלכות וכינוסי ילדים, בססמה "תנו לילדים לנצח". התהלכות יבטאו את אחדות העם ואת הזיקה העמוקה שכולנו חשים לערכי-היסוד של העם היהודי. במרכז ירושלים מתוכננת התהלכה המרכזית, ובה אמורים להשתתף יותר מעשרת-אלפים ילדי תלמודי-תורה מכל רחבי העיר.

ספרון לכל ילד

כמסורת השנים האחרונות, יזכה כל ילד שמשתתף בתהלכות בשי מיוחד — ספרון חדש וצבעוני. הספרון, **הטוב מנצח** שמו, מגיש את סיפורו המיוחד של איש הממשל האמריקני, ששמר על יהדותו בזכות משפט ששמע מהרבי מליובאוויטש לקראת בר-המצווה שלו. זה הספרון העשירי בסדרת הספרונים החינוכיים בהוצאת צעירי-חב"ד. אפשר להשיג את מרביתם ביוזאיקה, טל' 1-700-704120.

ערב של פנימיות

במכון הגבוה לתורה (ה'כולל'), באוניברסיטת בראיילן, יהיה אי"ה ביום ראשון, ל"ג בעומר, בשעה 8:30 בערב, ערב בנושא: "פתיחת הצינור של פנימיות התורה מרשב"י ועד הרבי מליובאוויטש", עם הרב יצחק ערד והמוזיקאי עדי רן. הערב נערך על-ידי לשכת הרב באוניברסיטה. האירוע מיועד גם לנשים.

חת"ת על המדף

לאחר זמן ממושך שלא היה אפשר להשיג ספרי חת"ת (חומש, תהילים, תנאי), הופיע הספר במהדורה חדשה ומהודרת. הרבי מליובאוויטש המליץ להחזיק את הספר במכונית (וכן קופת-צדקה). סגולה לשמירה. להשיג בטל' 1-700-704120.

זמני השבוע

יושלים ת"א חיפה באר-שבע אילת ניר-יוק	7:41	6:57	7:05	6:56	7:03	6:48
כניסת השבת	7:41	6:57	7:05	6:56	7:03	6:48
צאת השבת	8:44	8:01	8:05	8:07	8:07	8:04

פרקי אבות: פרק ד

פקס: 03-9606169

אינטרנט: www.chabad.org.il

דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

המאור שבתורה

בספר הזוהר נאמר, שבימים הסמוכים לביאת המשיח, אף ילדים קטנים ידעו את סודות תורת הנסתר. ואכן, תפיסותיה העקרוניות של הקבלה על נוכחותו של הקב"ה בכל דבר ועל תכלית חייו של האדם בעולם הזה, נקלטות היום גם במוחם של ילדים רכים, על-פי השגתם, כמובן.

ל"ג בעומר הוא יום של חיזוק הדבקות בפנימיות התורה, המאור שבתורה. הוא נחוג בשמחה מיוחדת בחצרות החסידים ובקרב בני עדות המזרח שמחבבים את תורת הקבלה. ברוך השם, יש היום הרבה דרכים ושיטות בטוחות וסלולות ללימוד תורה זו בדרך נכונה — ובעיקר יש לציין את תורת חסידות חב"ד, שמסבירה באורח מופלא כל דבר — צריך רק לפתוח את הספרים ולראות כי טוב.

בימינו לימוד פנימיות התורה איננו בבחינת 'מותרות', אלא צורך הכרחי כדי להיות יהודי שומר תורה ומצוות ועובד ה' כראוי. וכמו-כן, זו ההכנה הראויה ל'תורתו של משיח', שיתגלה במהרה בימינו!

אהבה ללא תנאים

הלולב וההדס נדרשים לעמוד בתנאים הכרחיים, ואילו בערבה אין תנאים: מכיוון ששלושת המינים הראשונים מסמלים יהודים שיש בהם מעלות, עליהם לעמוד בדרישות מסוימות; אולם הערבה, המסמלת את היהודים שיש לאהבם רק בגלל עצם היותם יהודים, אין בה שום תנאים.

בלי דרישות

מכאן עלינו ללמוד הוראה ברורה: בראש ובראשונה חייבים להיות קשורים עם כל אחד ואחד מישראל, אפילו אנשים פשוטים. בלעדיהם לא תיתכן שלמות, כשם שאי אפשר לברך את הלולב בלא הערבה.

זאת ועוד: אצל בעלי תורה ומעשים טובים נדרש שיהיו להם תורה ומצוות בפועל, ולא די בכך שמוצאם ממשפחה של בעלי תורה ומצוות. אולם לאנשים הפשוטים אין להעמיד 'תנאים' — שילמדו תחילה תורה או שיקיימו קודם-כול מצוות, או שלפחות ירגישו 'יהודים' — אלא הקשר והאהבה אליהם צריכים להיות ללא שום תנאים.

(לקוטי שיחות כרך כב, עמ' 132)

שבעים-ישראל. האתרוג רומז ליהודים בעלי תורה ובעלי מעשים טובים; הלולב רומז ליהודים בעלי תורה שאין בהם מעשים טובים; ההדס רומז לבעלי מעשים טובים שאין בהם תורה, והערבה רומזת ליהודים שאין בהם לא תורה ולא מעשים טובים. ועל זה אומר הקב"ה: "ווקשרו כולם אגודה אחת".

גם כאן בולט ההבדל בין שלושת הסוגים הראשונים לבין הערבה: האתרוג, הלולב וההדס, רומזים ליהודים שיש בהם מעלות (תורה ומצוות, תורה בלבד או מצוות בלבד), ואילו הערבה רומזת ליהודים שאין בהם שום מעלה גלויה (לא תורה ולא מצוות).

עצם היותם יהודים

אם מדובר ביהודים שאין בהם שום מעלה (גלויה), מדוע אנו נדרשים להתאחד איתם? אלא האהבה ליהודים אלה קשורה לעצם היותם יהודים. עלינו לאהוב אותם לא בגלל מעלה זו או אחרת, אלא בשל עצם מהותם — יהודים, בני אברהם יצחק ויעקב.

עניין זה בא לידי ביטוי בעובדה שהאתרוג,

פרשת השבוע מפורטים ארבעת המינים שנלקחים בחג-הסוכות: "ולקחתם לכם... פרי עץ הדר, כפות תמרים, וענף עץ עבות, וערבי נחל". אנו מוצאים הבדל בולט בין האתרוג, הלולב וההדס לבין הערבה: באתרוג, בלולב ובהדס יש תנאים שחייבים להקפיד עליהם, ואילו בערבה אין שום תנאי.

כשהתורה מכנה את האתרוג "פרי עץ הדר", היא מלמדת אותנו שהאתרוג צריך להיות פרי בשל ושאתרוג יבש — פסול. על הלולב נאמר "כפות תמרים", "כפת" חסר, ומזה למדנו שלולב שנפתחו עליו — פסול. ההדס מתואר "ענף עץ עבות", ואף בזה יש תנאי הכרחי — עליו צריכים לצאת בשלושת מנקודה אחת בענף. לעומת זאת, הערבה, אף שנאמר בה "ערבי נחל", אין הדבר נחשב תנאי הכרחי, וגם ערבה שלא גדלה בנחל — כשרה.

בלי 'מעלות'

הסבר הדבר קשור למשמעות הרעיונית של ארבעת המינים. ידועים דברי המדרש, שארבעת המינים רומזים לארבעת הסוגים

מן המעייין

נושא השבוע: כהונה

אמרת השבוע

שפיכת הנפש

רבי אורי מסטריליסק, המכונה ה'שרף', היה מתפלל בדבקות עצומה, עד שהסוכבים אותו היו מתפלאים שהוא נשאר חי אחרי כלות-נפשו בעת התפילה. לאחר הסתלקותו נסע בנו, רבי שלמה, אל הצדיק רבי ישראל מרוז'ין. ביקש הצדיק מרוז'ין מר' שלמה לספר דבר-מה מאביו.

סיפר ר' שלמה: "אבי נהג כל יום לפני התפילה להיפרד מאמי ומבני-הבית, שמא יסתלק מן העולם בעת תפילתו, מרוב דבקות. כמו-כן נהג לומר, שיש בחדרו ארגז ובו כתבים בכתב-ידו, אבל אין אלה כתביו שלו, אלא דברי-תורה שרשם מרבו, רבי שלמה מקרלין, ועל-כן הוא מזהיר שלא יתלו את חידושי-התורה הללו בו". התפעל רבי ישראל מרוז'ין משני הדברים, ואמר שהסיפור השני גדול בעיניו מן הראשון.

הכוהן להיות גם עשיר? משום שהכוהן הגדול, האיש בעל הסמכות הרוחנית העליונה, צריך שיהיה עצמאי ובלתי-תלוי בזולת. לשם כך עליו להיות עשיר.

(מגנזנו העתיק)

בעל אישה

"בתולה מעמיו יקח אשה" (ויקרא כא, ד). מלמד שמצווה עליו לשאת אישה (תורת כוהנים). כאשר התאלמן החוזה מלובלין, התייעץ עם מקורביו אם לשאת אישה. אמר לו תלמידו, רבי נפתלי מרופשיץ: רבי, כוהן גדול, שהיה צריך לכפר על העם, היה צריך לשאת אישה, כדי שיהיה לו לב נשבר.

קרבה לכלל

"ועל כל נפשות מת לא יבוא" (ויקרא כא, א). הכוהן הגדול צריך לתת את דעתו על הכלל ולהתרומם מעל מסגרתו המצומצמת. לכן "על כל נפשות מת לא יבוא, לאביו ולאמו לא יטמא" — אסור שתחושת הקרבה לבני-משפחתו תהיה אצלו גדולה יותר מתחושותיו לכל נפש מישראל.

(רבי מנחם-מנדל מקוצק)

אח לאחיו

"והכוהן הגדול מאחיו" (ויקרא כא, ז). הכוהן הגדול צריך להיות "מאחיו" — אח ורע לכל אחד ואחד, שירגיש בצרת העם ובשמחתו.

(החווה מלובלין)

הגדולה היא מ"אחיו"

גדולת הכוהן או המנהיג צריכה לבוא מ"אחיו", שהם יבחרו בו למנהיג ולגדול. מידם הוא יתמנה לכהונה, ולא על-ידי זרים, שבחורים בו בגלל שיקולים שונים.

(רבי יהונתן אייבשיץ)

גדולה יהודית

"גדלהו משל אחיו" (יומא יח). גדולתו ועליונותו של מנהיג בישראל צריכה להיות בעיקר "משל אחיו" — גדולה יהודית, גדולה של תורה, לא גדולה של תורות זרות.

(מגנזנו העתיק)

כלתי-תלוי

במדרש נאמר כי הכוהן צריך להיות גדול בנוי, בכוח, בעושר, בחכמה ובשנים. מדוע נדרש

מדורה וחוגגים

שמו של הצדיק רבי עמרם בן דיוואן נישא בהערצה בקרב יהודי מרוקו ובפי כל מי שנתודע לאישיותו המיוחדת. הוא נולד בשנת ת"ק בירושלים, שם הגה בתורת הנגלה והנסתר, ונמנה עם תלמידי ישיבת המקובלים. לאחר מכן התיישב בחברון. בשנת תקכ"ג נשלח על-ידי יהודי העיר כשד"ר (שליח דרבנן) למדינות צפון-אפריקה. בכתב-המינוי שלו הכתירוהו גדולי חברון בתארים: "החכם השלם, סיני ועוקר-הרים".

רבי עמרם יצא לכמה וכמה מסעות בארצות צפון-אפריקה, ושב מהם ובאמתחתו סכומים נכבדים, נדבת-ידן של קהילות ישראל בעבור יהודי חברון. נסיעתו האחרונה הייתה בשנת תקמ"ב. בהגיעו לכפר אשג'ן (כעשרה קילומטרים מהעיר ואזאן), תקפה אותו מחלה קשה והוא נפטר שם.

על-אף שנות-חיי הקצרות – ארבעים ושתיים שנים בסך-הכול – נחקה דמותו על לוח הדורות. עד עצם היום הזה מוזכר שמו ביראת-כבוד. אף נתקיים בו ברבי עמרם "גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם". לאחר פטירתו נהפך קברו, השוכן על גבעה קטנה מתחת לעץ זית עתיק, מוקד משיכה להמונים. סיפורים רבים, על ניסים וישועות שאירעו על-ידי התפילה על קברו, עוברים מפה לאוזן בפי יוצאי מרוקו.

קברו של רבי עמרם שימש אבן שואבת כל ימות השנה, אך פעמיים בשנה משך אליו המון רב במיוחד – ביום פטירתו ובל"ג בעומר, יום הילולת רבי שמעון בר-יוחאי. ביום זה נהגו אלפים מכל ערי מרוקו וכפריה לנהור למקום הקבר, להבעיר מדורה ענקית בקרבתו, ללמוד קלה, לשיר ולשמוח – לכבוד התנא.

חלפו שנים. יום אחד מונה לוואזאן מושל שונא יהודים. במיוחד הכעיסה את המושל נהירת היהודים אל קבר רבי עמרם, שהיה בתחום שליטתו. סיפורי הניסים שהתהלכו סביב הצדיק וקברו הוציאוהו מכליו ממש. שנה אחת החליט המושל לשים קץ לדבר. בהתקרב ל"ג בעומר הציב חיילים חמושים סביב הכפר אשג'ן, והפיץ הודעה כי כל יהודי אשר יעז להתקרב למקום בל"ג בעומר – מתחייב בנפשו.

יהודי האזור, ששמעו על הגזרה החדשה, הצטערו מאוד, אך

הילולא דרשב"י

גילוי החסידות הוא שלב מתקדם יותר בגילוי פנימיות התורה שפתח בו רבי שמעון בר-יוחאי. לכן בחצרות החסידים שמחים במיוחד בל"ג בעומר, יום שמחתו של רשב"י [רבי שמעון בר-יוחאי].

כ"ק אדמו"ר הרי"צ מספר, כי "אצל אדמו"ר האמצעי היה ל"ג בעומר מן החגים המצוינים. הרבי היה יוצא אל השדה. לא היה נוטל ידיו לסעודה, אך לוקח יין-שרף, דבר שהיה אסור עליו מטעמי בריאות. היו רואים אז הרבה מופתים, ובעיקר לגבי הולדת ילדים. כל השנה היו מצפים לל"ג בעומר" (היום-יום יח באייר).

בשיחה אחרת הרבי הרי"צ מדבר על חשיבות השמחה בל"ג בעומר במירון. בתוך הדברים סיפר, שיהודי סיפר פעם אחת לאביו, הרבי הרש"ב, שיש יהודים שאינם מניחים תפילין אך הולכים לקברו של רשב"י במירון. השיב לו הרש"ב: "אם רבי לוי-צחק מברדיצ'ב היה חי היום, היה עושה מיהודים אלה 'נברשת מאירה'" (ספר השיחות תרצ"ו עמ' 331).

"רשב"י – רבי שמח"

בשנת תרפ"ט קיים הרבי הרי"צ ביקור בארצנו הקדושה. לימים סיפר: "כשזכיתי להיות אצל הרשב"י במירון, שמעתי ביטוי זה: מירון הוא 'אוהל שמח'; מי שבא לשם מתחזק. כמו-כן שמעתי: רשב"י הוא 'רבי שמח'. הוא לקח על עצמו כל מה שיהודים מחסרים ח"ו בקיום התורה והמצווה" (לקוטי דיבורים חלק ג, עמ' 1034). בהזדמנות אחרת אמר: "כשהייתי בארצנו הקדושה, שמעתי אנשים מדברים: הייתי אצל הרשב"י ואני הולך אל ר' אלעזר. או: הייתי אצל ר' חייא ואני הולך אל ר' עקיבא. אם אומרים זאת בתמימות – זהו עניין ההשתטחות" (ספר השיחות תש"א עמ' 121).

רבנו הזקן אמר, שלגבי רשב"י לא נחרב בית-המקדש. פירש זאת רבי הילל מפאריש: רשב"י היה נשמה דאצילות, ולגבי נשמה גבוהה כזאת אין חורבן הבית בבחינת העלם והסתר על האלוקות (פלא הרמון עמ' ז).

נשיאי החסידות ציינו את המעלה המיוחדת שבלימוד ספר הזוהר. ה'צמח-צדק' אמר: "לימוד ספר הזוהר מרומם את הנפש" (היום יום טז בטבת).

בספר הזוהר נזכרים מאמרי חז"ל שנאמרו לאחר ימיו של רשב"י (כמו מאמרו של רבה בר-בבא). אמרו על כך חסידים בשם רבנו הזקן: בשעה שחיבר רשב"י את ספרו, היה בגן-עדן, למעלה מהזמן. עוד אמרו חסידים בשם הרבי: רשב"י חיבר עשרים ושניים ספרים, כמספר כב האותיות: ספר האורה, ספר הברכה וכך הלאה. אך אלינו הגיע רק חלק קטן מהספר השביעי – ספר הזוהר (מגדל עז עמ' תכז).

אדמו"ר האמצעי שאל את משרתו: ממה אתה נהנה יותר – מלימוד משניות או מלימוד ספר הזוהר? ענה המשרת: מלימוד הזוהר, אף-על-פי שבלימוד משניות אני מבין, לפי ערך, מה שאני לומד, ואילו את דברי הזוהר אינני מבין. אמר לו הרבי: אכן, הנשמה נהנית יותר מלימוד זה. והוסיף: הנשמה מבינה מה שהיא לומדת (שמועות וסיפורים כרך ב, עמ' 43).

שלום לאחר מחלוקת

שאלו פעם אצל משפיע חסידי: איש פשוט, שאינו שייך ללימוד ספר הזוהר – מה לו ולשמחת ל"ג בעומר? הסביר המשפיע: רשב"י טיהר את האוויר המעופש של העולם, וכך גרם טובה לכל יהודי באשר הוא. שכן כאשר אוויר העולם אינו נקי – משפיע הדבר לרעה על כל אחד, כל אחד ואחד לפי דרגתו; על רב בדרך אחת ועל יהודי פשוט בדרך אחרת.

הרבי מליובאוויטש מבאר (ספר השיחות תשמ"ט ב עמ' 437), שרשב"י היה מתלמידי רבי עקיבא שנשארו בחיים, לאחר מות שאר התלמידים, כי נהג כבוד בחבריו, והייתה אצלו אהבת ישראל בהדגשה (ראה שבת לג, א). כלומר, הוא תיקן את העניין של "לא נהגו כבוד זה בזה". לכן ל"ג בעומר הוא יום שמחה גדולה – מפני העילוי של שלום הבא לאחר מחלוקת, כיתרון האור שבא מתוך החושך.

נאלצו לציית לה, מתוך פחד. לעומת זאת, תושבי הערים והכפרים המרוחקים יותר, לא ידעו על האיסור הפתאומי ויצאו לדרכם, כמדי שנה. רק בהגיעם לוואזאן נודע להם כי לא יוכלו

לפקוד את קבר הצדיק וכי עשו את דרכם לשווא. הגיע ליל ל"ג בעומר. על הגבעות סביב אשג'ן ובכל הדרכים המובילות אל מקום הקבר עמדו חייליו של

המושל. הערב ירד. קרבה ובאה שעת ההדלקה המסורתית. שקט מוחלט שרר במקום ובכל הסביבה כולה לא נראתה נפש חיה.

לפתע הואר הכפר באור חזק. לחיילים שפשפו את עיניהם בתדהמה נגלה מחזה שלא-ייאמן: מדורה ענקית בערה בצמוד לקברו של רבי עמרם; קולות רמים של שירה ושמחה עלו סביבה, משל היה המקום מלא וגדוש חוגגים.

כמה מן החיילים החליטו לגשת לקבר ולבדוק את הפלא מקרוב. בהגיעם למקום הקבר התפלאו לגלות כי במקום שוררת עלטה ושקט מוחלט. חזרו החיילים לעמדותיהם והנה המחזה הפלאי חזר ונשנה, וקולות ה'חוגגים' נשמעו שוב למרחקים. חבריהם של החיילים שיצאו למקום התקשו להאמין לגרסתם, עד שהלכו בעצמם למקום הקבר. גם הם מצאו במקום רק חושך ודממה.

בשלב מסויים התחילו החיילים לחשוש כי האש וקול החוגגים מקורם בשדים וברוחות שהזעקו על-ידי היהודים. ככל שהוסיפו להתבונן במדורה הגדולה ולהקשיב לצלילים שבקעו מכיוונה, השתכנעו והלכו כי אמנם כוחות אופל השתלטו על האזור ועוד מעט-קט יקומו עליהם לעשות בהם שפטים.

אט-אט החלו החיילים להישמט מעמדותיהם, עד שבמקום לא נותר אפילו חייל אחד. מבוועתים עד עומק נשמתם התקבצו החיילים סביב ביתו של המושל, ובהתרגשות רבה סיפרו לו על הפלא המתרחש בחלקת הקבר של הצדיק היהודי.

המושל הספקן החליט ללכת בעצמו אל מקום הקבר, כדי להיווכח בצדקת דברי חייליו, והנה דבריהם נכונים: מרחוק נראית במקום מדורה גדולה וקולות חוגגים נשמעים ברמה, אך כשמתקרבים למקום – המחזה נעלם והדממה שבה לשרור שם.

חך המושל בדעתו, שקל את הדברים לכאן ולכאן, ולבסוף החליט כי אם יימשך הדבר – יוכלו היהודים לספר על עוד נס שאירע על קברו של רבי עמרם... במצב כזה, אמר בליבו, כבר עדיף להתיר להם לעלות אל קברו.

עד מהרה נפוצה הבשורה המשמחת כי בוטל האיסור להתקבץ סביב קבר הצדיק. בתוך שעה קלה החלה נהירה המונית למקום. אלפי יהודים, תושבי הסביבה, והמוני העולים שהגיעו ממרחקים וטרם הספיקו לשוב על עקבותיהם, מיהרו אל המקום. באותה שנה הייתה שמחת ל"ג בעומר באשג'ן גדולה מתמיד.

(על-פי 'אל מעיין העדן')

בית חם לילדים מיוחדים

ולפרוץ קדימה. הוא התגלה כילד אינטליגנטי מאוד ותאבדיע. הוריו היו מאושרים. זו גם הייתה השעה מבחינתם, לקיים את הנדר.

סניף חדש בגוש-עציון

"התחלנו בדירה קטנה ששכרנו ליד ביתנו", מספר הרב סמואלס. "קיבלנו ארבעה ילדים פגועי מוחן לשעות אחר-הצהריים, והעסקנו אותם". הביקוש הרב מצד משפחות נוספות דחפו להתפתחות מהירה של המפעל, שנהפך עם הזמן ל'מרכז שלווה'.

צוות של כמאה מתנדבים ומתנדבות מרעיף על הילדים מדי יום ביומו שפע של חום ואהבה. הילדים מגיעים למרכז היישר מבית-ספרם, אוכלים ארוחת צהריים, משתתפים בפעילויות, סועדים ארוחת-ערב, מתרחצים ומוסעים לבתיהם. פעם אחת בשבוע ישן כל ילד (על-פי חלוקה לקבוצות) במרכז, ומשאיר להוריו ולאחיו מרווח גדול יותר, של כמעט יומיים. ביום ראשון הקרוב, ל"ג בעומר, יחנך הרב סמואלס סניף נוסף של 'מרכז שלווה' ביישוב אלון-שבות שבגוש-עציון.

הרב סמואלס: נדר שקיים

נעשה עיוור, חירש והיפראקטיבי. מרגע אבחון הבעיה פתחו ההורים בחיפוש אחר עזרה לבנם. חמש שנים בילו בארה"ב ולאחר מכן שבו לארץ.

תקשורת בכך-היד

הבעיה הייתה קשה ממשוא. לא הייתה כל דרך לתקשר עם יוסי. ברגע קשה במיוחד נדרו ההורים נדר לה, כי אם ייצא פתרון כלשהו לבנם, יקדישו את חייהם לעזרה למשפחות אחרות במצב דומה.

כשהיה יוסי בן שמונה הצליחה מורה ב'בית-חינוך לעיוורים' בירושלים לתקשר עמו בשפת-מגע מיוחדת, בכך-היד. מאותו רגע החל יוסי להתבטא

בשכונת הר-נוף בירושלים, על צלע הר המשקיף אל יער ירושלים, שוכן 'מרכז שלווה'. בניין נאה ומטופח מבחוץ, בוקק בהדרו ומרהיב בצבעוניותו מבפנים. ציוריקיר יפהפים מעולם הילדים מעטרים את קירותיהן של שבע קומות, שבהן חדרים למחשב, למוזיקה, לצירוף, לאוכל ולהפעלה מוטורית. במקום יש גם בריכה הידרותרפית, אולם פסיכודרמה, ספרייה, משחקיה, פינה לחיות-מחמד, חדר-תחושה ('סנחולן') ועוד.

זר כי ייקלע למקום יחשוב לרגע כי הגיע למוזאון רב-חושני ואולי לרשת גני-ילדים של המאיון העליון. הוא לא יעלה על דעתו כי הבית המטופח הזה הוא ביתם השני של כשלוש-מאות ילדים פגועי מוחין. המרכז פועל עשרים וארבע שעות ביממה, שלוש-מאות שישים וחמישה ימים בשנה.

זריקה גורלית

סיפורו של 'מרכז שלווה' (שחרר למשפחה ולילד המוגבל) הוא גם סיפורם האישי המופלא של הרב קלמן סמואלס ורעייתו מלכי, שהקימו לפני ארבע-עשרה שנים את המרכז, היחיד מסוגו בארץ. סמואלס (52), בן למשפחה מסורתית מוונקובר-קנדה, יצא לפני כשלושים שנה למסע חיפוש עצמי, ובמהלכו הגיע ארצה. כאן ניהל שיחות על מהות החיים ובסופן מצא את עצמו מבלה כמה שבועות בשיבה בכפר-חב"ד. זו הייתה ראשית דרכו אל התורה וגם להחלטה כי מקומו בארץ. לאחר כמה שנים של לימוד תורה אינטנסיבי הכיר את רעייתו ויחדיו הקימו בית.

זריקה שגרתית של 'חיסון משולש' שקיבל בנם השני, יוסי, בהיותו פעוט – שיתנה את חייהם. יוסי

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

ילד המפריע בתפילה

שאלה: מה עושים אם ילד פורץ בבכי באמצע תפילת העמידה בבית-הכנסת ומפריע למתפללים?

תשובה: במצות 'הקהל' נאמר (דברים לא,ב): "הקהל את העם, האנשים והנשים והטף...". ואמרו חז"ל: "טף למה באו? כדי ליתן שחר למביאיהן". על-פי משמעות הבבלי והירושלמי, הסיקו רבים מהמפרשים שהכוונה גם לילדים בגיל רך ביותר, שטרם הגיעו לגיל חינוך. ואמרו במסכת סופרים: "מכאן נהגו בנות ישראל קטנות לבוא לבתי-כנסיות".

דבורנו חייבים לעשות הכול כדי להכניס קדושה ויראת-שמים בלב הילדים, ולכן הבאת הילדים לבית-הכנסת יש בה חשיבות מיוחדת. עם זאת, בית-הכנסת אינו 'שמרטייה' חלילה, וכפי שכתב השל"ה: "וצריך שיחנכם לעמוד באימה וביראה, ואותם שרצים ושבים בבית-הכנסת בשחוק – מוטב שלא להביאם כלל", דברים שהובאו להלכה בפוסקים.

אם באמצע תפילת העמידה הילד מפריע לאב, ובפרט לכל סביבתו, יש לנהוג כך:

(א) אם האב יכול להרגיעו מיד על-ידי רמז – יעשה כן.
(ב) אם לאו – יפסיק את תפילתו ויוציא את הילד להירגע בחוץ. לאחר מכן יחזור מיד לבית-הכנסת כדי לסיים את תפילתו מהמקום שהפסיק.

(ג) גם אם הוא יודע מראש שהוצאת הילד כרוכה בהפסקת תפילתו לזמן ארוך – חייב לעשות כן.

(ד) אם שהה זמן כדי לגמור את כל שמונה-עשרה, לפי קצב תפילתו – על-פי ה'בית-יוסף' יחזור לתחילת התפילה, ועל-פי הרמ"א (ואדמו"ר הזקן) ימשיך מהמקום שהפסיק.

(ה) אם האב אינו נוכח – כל אחד מהמתפללים שיפסיק את תפילתו ויוציא את הילד החוצה, יקיים בכך מצווה ויזכה את הרבים.

מקורות: חגינה גא, תוס', מהרש"א ופי"ר לעין-יעקב. מסכת סופרים פ"ח ה"ו. שו"ע או"ח קד, הנו"כ. שו"ע אדמו"ר הזקן צחא, קכ"ד. סי' השיחות תשמ"ט ח"א עמ' 5. קובץ 'תחומין' כרך יב עמ' 194, ושי"ב.

קבוצת גפן - המבטחת המורשת של הציבור הדתי
סל בריאות פרטי למשפחה
 אפולו באויר כא חופא, כא חנא זול ביא
 ניתוחים, השתלות, תרופות מיוחדות, טיפולים מיוחדים,
 ביקור חופא 24 שעות ביממה, התייעצות עם מומחים
מאמינים בביטוח כהלכה
1800-39-33-39

רשת גני חב"ד
להתחיל את החיים
ברגל ימין
 מאות גני-ילדים מעולים, בכל רחבי הארץ, ממתנינים לילדיכם
 מוקד ארצי (24 שעות ביממה):
1700 700 358

"שולחן שבת" עושה לכם שבת אחרת

שולחן השבת שלכם יראה אחרת עם הסדרה המופלאה

על כל פרשה שלוש-עשרה שיחות ורעיונות, עשירים וקולעים, בעלי מסר ומוסר-השכל, בשפה שווה לכל נפש. מעובדים מאוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש, המאיר את פרשיות התורה ואת מועדי ישראל באור מקורי ומיוחד

להשיג בחנויות הספרים המובחרות. להזמנות בכרטיס אשראי (ללא תוספת דמי משלוח): 'יודאיקה', 1-700-704120

